

UZASADNIENIE

do projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy skwerowi na terenie Wrocławia

Nazwa skweru – **Księżnej Anny Śląskiej** – upamiętnia królową czeską z rodu Przemyślidów, księżną śląską, żonę Henryka II Pobożnego. Księżna Anna (1204-1265) była córką króla Czech Przemysła Otokara I i jego drugiej żony, Konstancji węgierskiej. Po ślubie zawartym w 1216 r. Anna zamieszkała ze swym małżonkiem Henrykiem II we Wrocławiu. Urodziła 10 dzieci, dzięki którym ród Piastów Śląskich przetrwał jeszcze 400 lat. Utrzymywała żywe kontakty ze swoją rodziną i licznymi klasztorami w Czechach. Stamtąd sprowadziła do Wrocławia franciszkanów - minorytów, dla których ufundowała kościół św. Jakuba (obecnie greckokatolicki kościół św. Wincentego). Został on zniszczony podczas oblężenia Wrocławia przez Mongołów i odbudowany później na koszt księżnej.

We Wrocławiu fundowała klasztory, kościoły i szpitale. Największą jej fundacją był kościół i klasztor Klarysek (dziś Urszulanek przy pl. Nankiera). Uposażyła wielki szpital św. Elżbiety we Wrocławiu, do którego sprowadziła również z Pragi zakon krzyżowców z „czerwoną gwiazdą”. Otrzymali oni nadanie tzw. kościoła dworskiego pw. św. Macieja. Pobożna księżna hojnie obdarowywała wszystkie swoje fundacje. Często sama rozdzielała jałmużnę chorym i biednym. Mimo klasztornej tryby życia osobiście opiekowała się chorymi i kalekami, a szczególnie przytułkiem dla trędowatych założonym jeszcze przez św. Jadwigę. Po śmierci męża w 1241 r. w bitwie pod Legnicą księżna Anna przez rok sprawowała władzę książęcą na Śląsku. Zajęła się odbudową Wrocławia zniszczonego podczas najazdu mongolskiego. W tym czasie dokonano lokacji miasta na prawie niemieckim. Na Legnickim Polu, gdzie zginął Henryk Pobożny, wraz ze św. Jadwigą ufundowały klasztor Benedyktynów. Podobnie ufundowała w Krzeszowie zespół klasztoru Benedyktynów, których sprowadziła z macierzystych Czech. Dokument fundacyjny podpisała w stylu epoki „My Anna z łaski Bożej księżna Śląska i Polski”. W 1257 mając poparcie papieża i akceptację swojego syna Henryka (wtedy już rządzącego we Wrocławiu), Anna sprowadziła z Pragi do Wrocławia Zakon Świętej Klary. Pomocy w tym przedsięwzięciu udzieliła Annie jej siostra Agnieszka, która była przeoryszą konwentu klarysek w Pradze. Trzy lata później konsekrowano niewielki, trójkątny, prostokątny kościół klasztoru św. Klary. Wkrótce, zapewne już kilka lat później, do świątyni tej dobudowano od południa tej samej długości kaplicę pw. św. Jadwigi Śląskiej, przeznaczoną na miejsce pochówku członków rodu książęcego. Po swej śmierci w 1265 została tam pochowana Anna jako księżna-fundatorka. Później znaleźli tam pochówek także inni książęta śląscy.

Nadanie nazwy skwerowi jest rezultatem plebiscytu „Ulice dla Kobiet” prowadzonego przez Urząd Miejski Wrocławia i Gazetę Wyborczą Wrocław. Jego celem było wyróżnienie nazwisk i uhonorowanie niezwykłych, zasłużonych dla miasta kobiet poprzez nazwanie ulic/placów/skwerów we Wrocławiu. Akcja ma miejsce w 2018 roku, który przez Sejm został ustanowiony Rokiem Praw Kobiet z okazji setnej rocznicy przyznania praw wyborczych kobietom w Polsce.

Projekt uchwały nie zawiera danych prawnie chronionych.